

Evitați pierderea vițeilor!

Property of
Aberdeen Angus
România

În ultimul timp, mulți fermieri s-au plâns de probleme cu avorturile junincilor ținute pe pășune în trimestrul al treilea de gestație. Vom analiza în acest articol câteva dintre cauzele care pot determina avortul sau pierderea vițeilor și măsurile care pot fi luate pentru a le evita.

Una dintre principalele cauze ale acestor avorturi este *Neospora caninum*, un parazit recent identificat, încadrat taxonomic în Încregătura Apicomplexă, ce afectează animalele de fermă, în special bovinele. Acest parazit reprezintă unul dintre agenții etiologici primari care provoacă avortul la bovine în întreaga lume, determinând pierderi economice importante. Principala cale de transmitere a infecției la bovine este cea transplacentară, prin reactivarea infecțiilor cronice. Gazde definitive recunoscute la ora actuală sunt câinele, ciobotul și vulpea; mare atenție la câinii vagabonzi de pe pășuni sau la câinii ciobănești, pentru că ei pot fi gazdele acestei boli, pe care o transmit junincilor.

În urma cercetărilor efectuate s-a constatat că peste 50 la sută din avorturi la bovine sunt cauzate de *N. Caninum*. Sunt afectate atât vacile de lapte cât și cele specializate pentru producția de carne. Pot avorta vacile de orice vârstă, începând cu luna a treia de gestație până la termen, cu o medie în lunile 5-6 de gestație. Fetusii pot muri, resorbi, mumifia, autoliza sau se nasc vii, neviabili sau sănătoși din punct de vedere clinic, dar cu o infecție persistentă. S-a observat că 95 la sută dintre vițeii născuți vii din vaci serologic pozitive sunt infectați congenital, serologic pozitiv și fără semne clinice. Diagnosticul avorturilor neosporidiene este unul foarte complex și trebuie să stabilească o relație cauză - efect între avort și *N. Caninum*. La bovine, infecția primară din sursă

exogenă se realizează prin ingerarea de oochisturi sporulate (eliminate de câini sau cioți) odată cu furajele sau apa. În prezent, se pare că transmiterea „de la vacă la vacă” nu are loc, iar transmiterea venerică prezintă foarte puțină importanță.

Alte boli cunoscute care pot determina avorturile de natură virală și bacteriană la bovine sunt BVD, IBR sau Bruceloza, boli pentru care sunt în mod normal testate toate bovinele în perioada de carantină, înainte de a părăsi ferma.

Există un complex întreg de factori care acționează singuri sau asociați asupra stării de sănătate a vițelului, generând afecțiuni corelate cu vârsta vițelului și pot apărea în viața intra sau extrauterină a acestuia, contribuind astfel la creșterea mortalității vițeilor. Astfel, avem pentru viața intrauterină: erori în nutriția vacilor gestante în ultimele două luni de gestație, tulburări metabolice ale vacilor și a junincilor gestante, contaminări intrauterine și defecte congenitale.

Printre factorii care produc mortalitate în viața extrauterină amintim: neconcordanțe între cerințele fiziologice ale vițelului și regimului de nutriție, regimul de mișcare, aerisire, temperatură, igienă și existența germenilor patogeni; existența dependenței imunologice a vițelului nou-născut față de colostrul matern; greșeli făcute în asistența la fătare; microbismul local; condițiile de igienă și capacitatea redusă a vițelului de a se adapta la condițiile mediului exterior.

Printre principalele boli ce pot apărea la vițeii până la vârsta de 15 zile se numără și debilitatea vițelului. Debilitatea vițelului (toxicoza de gestație), constă în apariția unor semne toxice de origine maternă, cauzate de existența unui dezechilibru în alimentația vacii în perioada de gestație. Această afecțiune se poate ușor recunoaște deoarece vițelul nu are vigoare, nu se poate ridica, se clatină în mers, ghidat spre uger nu suge și

în ultimă instanță acesta poate să moară imediat. Menționăm că aceste simptome pot să apară chiar dacă vițelul este aparent normal ca mărime și greutate, însă prezintă leziuni pe organe comparabile cu cele din septice-miile banale. Din literatura de specialitate și din practica curentă rezultă că, la necropsie, apar leziuni de congestie generalizată pe tubul digestiv, degenerescență a ficatului, rinichilor și miocardului, fără să se poată decela bacteriologic germeni specifici. În concluzie, această boală apare pe de o parte din cauza deficiențelor de nutriție de natură cantitativă, adică lipsa unei nutriții echilibrate și administrarea unei cantități insuficiente de furaj în perioada de iarnă, dar și vara, în condițiile unei pășuni slab productive; pe de altă parte, din cauza deficiențelor de nutriție de natură calitativă, adică animalele sunt hrănite cu nutrețuri de proastă calitate, mușegăite etc; din cauza supra-alimentației vacilor gestante cu nutrețuri cu regim bogat de glucide în ultima perioadă a gestației, cu concentrate bogate în substanțe azotate și, uneori, cu suplimente vitamino-minerale la discreție.

Asfizia vițelului se poate produce în timpul fătării și este legată de actul trecerii de la respirația intrauterină la respirația individuală, prin pulmonii. Această afecțiune apare din cauza stagnării vițelului mai mult timp în tractul genital, cordonul ombilical se rupe prin efortul mamei de expulzare, iar căile respiratorii ale vițelului sunt blocate cu mucus, aerul nu pătrunde în pulmon și vițelul moare prin lipsă de oxigen.

Infecțiile ombilicale pot apărea la vițeii în primele trei săptămâni de la naștere și acestea evoluează sub formă acută și subacută. Forma acută se manifestă prin simptome generale, febră 40-41°C, inapetență, constipație, tahipnee și dureri preombilicale. Dacă boala nu este tratată la timp, forma acută se poate complica.

Material furnizat de Asociația Aberdeen Angus România

